

Regulačný sandbox ÚRSO

Obsah

Ciele.....	2
Podmienky zapojenia	3
Hodnotiace kritéria prihlásených projektov	4
Pomocné nástroje ÚRSO pre projekty zapojené do sandboxu	5
Ochrana know-how, duševného vlastníctva a GDPR.....	6
Kontrola projektu a postihy pri porušení záväzku Skupiny žiadateľov	6

Ciele

Hlavným zámerom Regulačného sandboxu je podporiť inovácie, ktoré vedú k alebo majú potenciál viesť k zníženiu nákladov a konečnej ceny úradom regulovaných komodít a služieb, zefektívňujú investície a prevádzku regulovaných subjektov a v konečnom dôsledku prinášajú nové produkty a služby pre spotrebiteľov v sieťových odvetviach. „Sandbox“ je relatívne nový princíp, ktorý predstavuje istý ohraničený priestor, v ktorom je možné bezpečne experimentovať s novými technológiami a riešeniami, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, čím sa uľahčuje ich implementácia na slovenskom energetickom trhu a eliminujú sa možné právne riziká.

Regulačný sandbox, ako nástroj Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“), má za cieľ umožniť testovanie inovatívnych projektov, t. j. inovatívnych riešení, nových technológií, služieb, produktov, biznis modelov, či metodík a konceptov, ktoré nie sú v súčasnosti bežne na trhu ponúkané a/alebo využívané. Má priamy dopad na odberateľov vo forme napr. jednoduchšieho prístupu k tovarom a službám, či rozšírenia ponuky tovarov a služieb, čím sa podporí spotrebiteľský výber. Pomáha lepšie pochopiť potreby a výhody navrhovanej inovácie zo strany regulačného orgánu, čo následne umožňuje prípadnú flexibilnejšiu tvorbu legislatívy, či nastavenie a presadzovanie pravidiel a postupov. To podporuje komunikáciu medzi všetkými zainteresovanými stranami a pomáha vytvárať podmienky pre konsenzuálny prístup k tvorbe a definovaniu platných pravidiel. Zámerom je podporiť projekty, ktorých prípadné trhové rozšírenie po úspešnom testovaní predpokladá prínos pri:

- A. Optimalizácii jednotkových cien alebo celkových nákladov, resp. nastavení primeranejších cien a podmienok poskytovaných služieb v rámci sieťových odvetví pre odberateľov, ako aj umožnení odberateľom lepšie riadiť a optimalizovať svoje náklady na energiu a vodu.
- B. Dekarbonizácii, zavádzaní obnoviteľných zdrojov energie a ochrane životného prostredia, podpore trvalo udržateľného rozvoja regulovaných sieťových odvetví.
- C. Ochrane zraniteľných odberateľov a odberateľov v energetickej chudobe.
- D. Zavádzanie nástrojov na podporu hospodárskej súťaže dodávateľov energií, investícií do zdrojovej primeranosti a riadenia spotreby; (napr. myslí sa tým rozvoj PPA alebo iných nástrojov)
- E. Zvýšení úrovne flexibility, dynamickosti, otvorenosti a transparentnosti trhu s energiami (napr. interoperabilita).

Podmienky zapojenia

A. Formálne požiadavky zapojenia

- Predložené projekty musia byť v oblasti **regulovaných činností ÚRSO-m**.
- Minimálna úroveň trhovej pripravenosti predkladanej inovácie musí byť na úrovni **4 na stupnici [Technology Readiness Level](#) (ďalej len TRL)** podľa metodiky Európskej únie.
- Žiadateľom o projekt v rámci sandboxu musia byť minimálne **dva subjekty a viac tvoriacich Skupinu žiadateľov** podávajúcu spoločný projekt, pričom minimálne jedným zo subjektov je regulovaný subjekt na trhu sieťových odvetví v SR a druhým je výskumná inštitúcia alebo malý či stredný podnik pôsobiaci¹ v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja. Pri projektoch zameraných na ochranu zraniteľných odberateľov môže byť druhým subjektom aj mimovládna organizácia, alebo relevantný orgán štátnej správy alebo miestnej samosprávy. Minimálne dva subjekty uchádzajúce sa o spoločný projekt v Skupine žiadateľov musia mať rozdielneho konečného užívateľa výhod.
- Jedna Skupina žiadateľov môže podať **ľubovoľný počet projektov**.
- Jeden žiadateľ (subjekt) môže **participovať v ľubovoľnom počte Skupín** žiadateľov.
- Skupina žiadateľov pre každý projekt určí osobu zodpovednú za koordináciu a dohľad nad projektom. **Jeden žiadateľ (subjekt) môže byť zodpovedný**, t. j. vystupovať v úlohe koordinátora, maximálne **za jeden projekt**.
- Projekty musia splniť ako formálne, tak aj administratívno-procesné požiadavky zapojenia a Skupina žiadateľov musí podať prihlášku do schémy Regulačného sandboxu podľa formulára ÚRSO „**Žiadosť o účasť v Regulačnom sandbuxe**“.

B. Administratívno-procesné požiadavky na prihlásený projekt

1. Žiadatelia predložia prihlášku do schémy Regulačného sandboxu a následne musia **pripraviť a začať aplikovať v praxi realizáciu projektu maximálne do dvanásť mesiacov od jeho schválenia**, pričom **celková dĺžka trvania projektu je maximálne tridsaťšesť mesiacov** od začatia projektu.
2. Úspešne skončený projekt s celospoločenským prínosom vytvára predpoklad na možnosť uznania časti oprávnených ekonomických nákladov viažucich sa k regulovanej činnosti pri aplikácii do praxe **v období najskôr od 6 mesiacov pred dátumom schválenia projektu resp. až do 6 mesiacov po skončení trvania projektu**. Presný časový rámec schválenia nákladov bude upresnený po schválení projektu.
3. Prvé **priebežné výstupy** projektu musia byť zverejnené **šesť mesiacov od začatia aplikácie projektu v praxi**. Následne budú zverejňované predbežné výstupy minimálne **na polročnej báze**, ak to charakter projektu umožňuje.

¹ Definícia malých a stredných podnikov vychádza z čl. 2 ods. 2 a prílohy č. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy 1 a z Odporúčania Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003, ktoré sa týkajú definície mikro, malých a stredných podnikov (2003/361/ES)2 .

4. **Výstupná správa s finálnymi výstupmi** musí byť zverejnená **do dvanástich mesiacov od ukončenia projektu**.
5. V prípade úspechu projektu, t. j. úspešného naplnenia definovaných kľúčových ukazovateľov výkonnosti (ďalej len „KPI“) v prihláške do Regulačného sandboxu, žiadatelia začnú s **trhovým nasadením** otestovaného riešenia najneskôr do **dvoch rokov od ukončenia projektu**.

Upozornenie: Projekt nemôže byť v rozpore s pravidlami a zásadami ustanovenými legislatívou upravujúcou oblasť regulácie v sieťových odvetviach a nesmie poškodzovať práva, právom chránené záujmy a právne postavenie odberateľa.

Prihlášky do schémy Regulačného sandboxu je možné podať na základe otvoreného prihlasovania na webovom sídle ÚRSO. Začatie projektu podlieha schváleniu ÚRSO. ÚRSO môže schváliť projekt v plnom rozsahu žiadosti, alebo po konzultácii so Skupinou žiadateľov v pozmenenom rozsahu. ÚRSO si vyhradzuje právo neschváliť prípadne žiadny z prihlásených projektov.

V procese prípravy projektov ÚRSO nebude poskytovať potenciálnym budúcim žiadateľom konzultácie so zameraním na osvetu vo vzťahu k obsahu alebo výkladu v danom čase platných, všeobecne záväzných právnych predpisov, vrátane regulačných vyhlášok úradu.

Hodnotiace kritéria prihlásených projektov

1. [0-10 bodov] **Potreba v kontexte cieľov ÚRSO** – Súlad overovaného trhového riešenia so stanovenými cieľmi sandboxu (A-F) na strane 2.
2. [0-15 bodov] **Pridaná hodnota** – Pomer medzi očakávanými nákladmi a očakávaným kvantifikovaným prínosom projektu pre zákazníka v prípade úspešného testovania a celoplošného zavedenia v praxi na území SR. Navrhovaný projekt musí priniesť vyčísliteľnú hodnotu pre zákazníka (sektorového, alebo koncového) vo forme nižšej, alebo férovejšej ceny, efektívnejšieho, kvalitnejšieho alebo ekologickejšieho technologického riešenia, či širšieho trhového benefitu, možnej úspory aktuálnych prevádzkových nákladov, predpokladaná úroveň kapitálových a prevádzkových nákladov, vyčíslenie vplyvu zvýšených nákladov na regulovanú činnosť a ich dopad na účastníka trhu.
3. [0-15 bodov] **Inovatívnosť** – Neexistencia porovnateľného riešenia, služby, produktu, biznis modelu, či metodológie bežne na slovenskom trhu v súčasnej dobe.
4. [0-30 bodov] **Pripravenosť a merateľnosť** – Realizovateľnosť projektu, robustnosť metodológie vrátane jasne a realisticky stanovených KPI úspešného overenia projektu, prepracovanosť projektovej dokumentácie demonštrujúcej pripravenosť spustiť, spoľahlivo uskutočniť a vyhodnotiť testovanie a jasný plán trhového nasadenia v prípade úspechu projektu, súčasná úroveň TRL predkladanej inovácie. Nastavené KPI musia byť v zmysle SMART metodiky, to znamená, že každý cieľ musí byť špecifický, merateľný, dosiahnuteľný, realistický a časovo špecifikovaný.

5. [0-10 bodov] **Inkluzívnosť výstupov** – Miera a forma, do akej je možné verejne sprístupniť nadobudnuté znalosti a výsledky projektu v priebežných správach a finálnej správe a umožneniu aplikovať výstupy ďalšími aktérmi trhu s cieľom rozšíriť okruh beneficentov v čo možno najkratšom čase.

Predložené projekty bude na základe vyššie stanovených kritérií posudzovať komisia zložená z odborníkov v oblasti regulácie sieťových odvetví pod vedením ÚRSO. Projekty s dostatočným bodovým ziskom budú pozvané na osobnú (prípadne on-line) konzultáciu, počas ktorej budú sfinalizované podmienky realizácie projektu v rámci schémy Regulačného sandboxu.

Pomocné nástroje ÚRSO pre projekty zapojené do Regulačného sandboxu

Konzultácie

- **Poradenstvo** v otázkach súvisiacich so súčasným nastavením regulácie v sieťových odvetviach a možnosťami aktuálne platnej Regulačnej politiky a v otázkach súvisiacich s princípmi nastavenia regulácie v nasledujúcom období.

Regulačné mechanizmy

- Schválenie projektu poskytujúce **stupeň formálnej záštity** nad projektom s cieľom poskytnúť potrebné záruky voči ostatným orgánom štátnej správy, investorom a ďalším partnerom, že projekt nie je v konflikte s platnou legislatívou, ani Regulačnou politikou a jeho zámer je považovaný za prínosný z pohľadu ÚRSO.
- **Zníženie nákladov** pre Skupinu žiadateľov projektu v sandbexe (kapitálových aj prevádzkových) premietnutím úradom schválených nákladov projektu do oprávnených nákladov regulovaného subjektu počas doby trvania projektu maximálne do výšky 80 % celkových nákladov projektu, avšak celková výška žiadateľom nárokovovaných finančných prostriedkov nesmie presiahnuť 1 mil. eur a musí byť v súlade so zvolenou metodikou cenovej regulácie. ÚRSO bude zároveň prihliadať na možné dopady nákladov projektu na regulovanú cenu daného regulovaného. Za týmto účelom je limit premietania schválených nákladov projektu do oprávnených nákladov na ročnej báze, max do 0,5% z hodnoty regulovanej bázy aktív alebo 0,5% z povolených príjmov regulovaného subjektu v danom roku. Rozdelenie pomoci v Skupine žiadateľov je otázkou vzájomnej dohody daných subjektov. Jeden regulovaný subjekt môže získať pomocný nástroj na maximálne 3 schválené projekty. V prípade väčšieho počtu schválených projektov bude pomoc poskytnutá len trom z nich, nárok na ďalšie nefinančné podporné mechanizmy však nebude dotknutý.

Iné

- Prihlásení žiadatelia môžu **identifikovať ďalšie mechanizmy**, prípadne iné schémy podpory v kompetencii ÚRSO, o ktoré žiadajú s cieľom otestovať inováciu v kontexte cieľov Regulačného sandboxu.
- ÚRSO odporúča žiadateľom v Skupine žiadateľov uzatvoriť pred podaním „**Žiadosti o účasť v schéme Regulačného sandboxu**“ okrem iného aj zmluvu o spolupráci upravujúcu vzťahy a práva k duševnému vlastníctvu v rámci Skupiny žiadateľov.

ÚRSO neposkytuje žiadne finančné zdroje ani záruky na získanie finančných zdrojov potrebných na implementáciu alebo prevádzku projektu v rámci Regulačného sandboxu. Financovanie projektu je výlučne na zodpovednosti žiadateľov.

Ochrana know-how, duševného vlastníctva a GDPR

Ambíciou je, aby boli všetky výsledky a závery Regulačného sandboxu verejne dostupné, overiteľné a zverejniteľné. Merania, dáta a informácie musia byť zverejnené v agregovanej forme tak, aby nezasahovali do práv na ochranu osobných údajov. Skupina žiadateľov sa v prípade schválenia projektu v schéme Regulačného sandboxu dobrovoľne zaväzuje zverejniť agregované výstupy projektu a vyhlasuje, že tieto výstupy nebudú podliehať žiadnemu obchodnému tajomstvu.

Technológie, software a detaily riešení sú duševným vlastníctvom Skupiny žiadateľov alebo jednotlivých žiadateľov, pričom príslušné práva a povinnosti v rámci skupiny si Skupina žiadateľov stanoví zmluvne.

Z dôvodu rôznorodosti a špecifických potrieb prihlásených projektov je potrebné, aby Skupina žiadateľov identifikovala špecifiká zverejňovania podmienok, výsledkov a záverov Regulačného sandboxu v rámci svojho projektu.

Konkrétny spôsob zverejnenia výsledkov a záverov Regulačného sandboxu bude upravený v dohode medzi Skupinou žiadateľov a ÚRSO. Predpokladá sa, že súčasťou dohody bude záväzok Skupiny žiadateľov zverejňovať výsledky Regulačného sandboxu po určitú dobu.

Kontrola projektu a postihy pri porušení záväzku Skupiny žiadateľov

V prípade porušenia záväzku schváleného projektu, ku ktorému sa Skupina žiadateľov zaviazala v rámci administratívno-procesných požiadaviek účasti v Regulačnom sandboxe, bude poskytnutý nástroj vrátený vo forme zníženia hodnoty oprávnených nákladov v nasledujúcom období pre regulovaný subjekt, ktorý bol súčasťou danej Skupiny žiadateľov. ÚRSO bude vykonávať kontrolu vynaložených nákladov ako aj plnenia cieľov projektu priebežne na ročnej báze a po skončení projektu.

Postih v prípade nedodržania dohodnutých podmienok neprekročí mieru reálne poskytnutej pomoci. Spôsob a formu rozdelenia dopadu prípadného postihu si upraví Skupina žiadateľov v samostatnej dohode.

Projekt môže byť pozastavený alebo ukončený na základe žiadosti Skupiny žiadateľov alebo ÚRSO, ak výsledky testovania nového riešenia nenapĺňajú stanovené KPI pre úspešné overenie hypotézy projektu. V prípade schválenia pozastavenia, resp. ukončenia projektu ÚRSO, Skupina žiadateľov riadne zverejní výstupy projektu a výsledky testovania s detailným vysvetlením projektu. V existujúcej cenovej regulácii v príslušnom sieťovom odvetví bude primerane zohľadnené ukončenie projektu v prípade nenapĺňania stanovených KPI.

Spôsob zverejnenia výstupov projektu bude spolu so spôsobom a výškou postihu pri nedodržaní dohodnutých podmienok upravený v dohode o vstupe do Regulačného sandboxu medzi ÚRSO a Skupinou žiadateľov.

Vaše otázky k Regulačnému sandboxu zasielajte na mailovú adresu sandbox@urso.gov.sk.